

IV- Tứ thiên (Fourth Jhāna) chỗ Xả niệm thanh tịnh:

Làm sao chúng được Thiên thứ tư?

“Xả ly hỷ lạc, xả ly đau khổ, trước khi tư tưởng buồn vui biến mất, Như lai đạt được và an trú trong cảnh thiên thứ tư, cảnh thiên không còn đau khổ, không còn hỷ lạc mà chỉ còn đầy sự thanh tịnh của tâm tỉnh thức và tịch tĩnh.”

21- Quảng quả thiên (Vehapphala-devaloka, Realm of the Very Fruitful devas): Thọ mạng 500 Đại A tăng kỳ kiếp. *Nhân tái sanh:* từ đệ tứ thiên.

22- Vô tưởng thiên (Asaññesatta-devaloka, Realm of the Unconscious devas): Thọ mạng 500 Đại A tăng kỳ kiếp. Ở đây không còn có cảnh hững vọng tưởng vi tế. *Nhân tái sanh:* từ đệ tứ thiên.

Tịnh phạm địa (Suddhāvāsa- devaloka, Realm of the Pure Abodes): là tên gọi của một cõi hoàn toàn tinh khiết, là cảnh giới riêng của các vị đắc quả Bất lai (còn gọi là A na hàm (Anāgāmi, Non-returner), về sau các vị này sẽ đắc quả A la hán. Tất cả các vị tu vô lậu thiên định chứng Quả vô sanh đều ở từ cõi này trở lên. Cõi này chia thành 5 tầng trời:

1- Phật học tinh hoa của Đức Nhuận ghi nhận có 28 cõi trời: 6 dục giới + 3 sơ thiên + 3 nhị thiên + 3 tam thiên + 4 tứ thiên (Vô vân, Phúc sinh, Quang phổ, Vô tưởng) + 5 A la hán cõi chứng Tứ thiên (Vô phiến, Vô nhiệt, Thiên kiến, Thiên hiện, Sắc cứu kính) + 4 cõi Vô sắc

2- Theo Tự điển Phật học của Đoàn Trung Còn (trang 1057 & 792):

- Sơ thiên thiên có 4 cõi gồm: Phạm thân thiên, Phạm chúng thiên, Phạm phụ thiên.
- Tứ thiên thiên có 3 cõi: Vô vân thiên (Anabhaka), Phước sanh (Punyasava) + Quảng quả (Brahphala)
- Tịnh phạm địa có 7 cõi: Vô tưởng thiên (Avrha), Vô phiến thiên (Atapa), Vô nhiệt (Subrsa), Thiên kiến (Sudarsam), Sắc cứu cánh (Akanistha), Hòa âm (Aghanistha), Đại tự tại thiên (Mahathesvara)

23- Vô vân thiên (Aviha, Realm of the not Falling devas): Thọ mạng 1.000 Đại A tăng kỳ kiếp. *Nhân tái sanh:* từ đệ tứ thiên.

24- Vô phiến thiên (Atappa, Realm of the Untroubled devas): Thọ mạng 2.000 Đại A tăng kỳ kiếp. *Nhân tái sanh:* từ đệ tứ thiên.

25- Thiên hiện thiên (Sudassa, Realm of the Beautiful devas): Thọ mạng 4.000 Đại A tăng kỳ kiếp. *Nhân tái sanh:* từ đệ tứ thiên.

26- Thiên kiến thiên (Sudassi, Realm of the Clear-sighted devas): Thọ mạng 8.000 Đại A tăng kỳ kiếp. *Nhân tái sanh:* từ đệ tứ thiên.

27- Sắc cứu cánh thiên (Akanistha, Realm of the Peerless Devs): Thọ mạng 16.000 Đại A tăng kỳ kiếp. *Nhân tái sanh:* từ đệ tứ thiên.

C- Cõi Vô Sắc giới (Arūpa-brahmaloka, Fine-material world):

Cõi Vô sắc là cõi trời hoàn toàn tinh khiết, thuần bằng tư tưởng, không còn hình và sắc, không có giống nam và giống nữ. Có thuyết cho rằng chư thiên ở cõi này vì không có thân vật chất nên không thể tu tập theo Phật pháp được. Vấn đề không được hợp lý lắm. Tất cả các cõi, từ cõi súc sinh đến Phi tưởng xứ, cõi nào cũng có chúng sanh tu được và chúng sanh không tu được, ngay cả trong địa ngục. Không có một cõi nào mà ở đó chúng sanh chỉ có mỗi con đường đi xuống và hoàn toàn không có con đường đi lên, vì lòng từ bi của Chư Phật không có bẫy rập và con đường bế tắc như vậy.

28- Không vô biên xứ thiên (Ākāśānañcāyatanam- devaloka, The Realm of the Conception of Infinite Space): Cảnh giới của không gian vô cùng vô tận. *Nhân tái sanh:* từ đệ nhất thiên vô sắc. Thọ mạng 20.000 Đại A tăng kỳ kiếp.

29- Thức vô biên xứ thiên (Viññānañcāyatanam- devaloka, The Realm of the Conception of Infinite Consciousness): Cảnh giới của thức vô cùng tận. *Nhân tái sanh:* từ đệ nhị thiên vô sắc. Thọ mạng 40.000 Đại A tăng kỳ kiếp.

30- Vô sở hữu xứ thiên (Ākiñcaññāyatanam- devaloka, The Realm of the Conception of Nothingness): Cảnh giới của